

Oorlogen vermijden : het grote sociaal project

Met zijn retoriek over de "As van het Kwaad" gaat VS-president George Bush onverminderd door met zijn "kruistocht" tegen het terrorisme. De VS zoeken militaire oplossingen voor alle conflicten. Nu al hebben ze het over de noodzaak van "preventieve" aanvallen tegen Irak, Somalië, Jemen, Iran, en Noord-Korea, onder het voorwendsel van "dreigend gevaar". Zelf schuwen de VS de dreiging met zogenaamde beperkte nucleaire wapens niet. De "pre-emption" (preventie) moet de oude doctrine van de Koude Oorlog vervangen. NAVO-baas George Robertson hanteert dezelfde taal.

De hypocriete manier waarop het begrip "terrorisme" wordt misbruikt, blijkt uit de steun die de VS onlangs gaven aan de mislukte staatsgreep tegen president Hugo Chávez in Venezuela. De landbouwhervorming van de Venezolaanse regering verantwoordde de VS-steun aan de "vrijheids-idealën" van enkele machtige economische kringen.

De verhoogde diplomatieke inspanningen van de VS om de verdere escalatie van het Israëlijsch-Palestijns conflict te vermijden, zijn onder andere bedoeld om later meer armslag te krijgen voor toekomstige oorlogen in het Midden-Oosten. Oorlogen die zullen gevoerd worden "zonder de bondgenoten als het kan, met de bondgenoten als het moet". Inmiddels blijkt dat de gevaarlijkste oorlogsdreiging niet uitgaat van de zogenaamde "schurkenstaten", maar van VS-bondgenoten als India en Pakistan.

De tegenstellingen tussen Europa en de VS nemen toe. Washington schroeft de nucleaire ontwapeningsverdragen terug, trekt zich terug uit het Kyotoverdrag over het leefmilieu, blijft partijdig ten voordele van Israël in zijn conflict met de Palestijnen tegen alle VN-resoluties in, boycot het Internationaal Strafhof, weigert de internationale verdragen over de bescherming van het kind en over het verbod op de productie en het gebruik van anti-persoonsmijnen te ondertekenen.

Het militaire budget voor 2003 vertoont de grootste stijging sinds 21 jaar. De militaire uitgaven zullen in de VS de volgende jaren blijven stijgen en zullen in 2007 73,75 % meer bedragen dan in 1997. Eind dit jaar bedraagt dit militair budget 380 miljard dollar, 40% van de wereldwijde militaire begrotingen.

Washington zet zelfs de hele vrijemarktpolitiek van de WTO (Wereldhandelsorganisatie) op de helling met zijn

jongste eenzijdige invoerheffingen op staal en de verhoging van zijn landbouwsubsidies. Het straks uitgebreide Europa moet kiezen voor een ander buitenlands beleid, mét of zónder de VS. Er zijn andere bondgenoten te vinden in Zuid-Afrika, Brazilië en elders. Europa kan zijn samenwerking met de Arabische wereld versterken, de kloof tussen rijke en arme landen helpen dichten, een internationaal strafhof uitbouwen, en scherpe controle uitoefenen op criminele geldstromen. Kortom, een aanpak die voortbouwt op de sterkte van het historische Europese project, in plaats van te streven naar een eigen Europese defensie en militaire slagkracht.

De tijd dringt. Want zoals Mary Robinson, de Hoge Commissaris voor de Mensenrechten van de VN, vaststelt, leidt de "strijd tegen het terrorisme" ook tot een groeiende mentaliteit van het "Fort Europa" met een oneerlijke behandeling van asielzoekers en immigranten, een toenemende islamfobie en een beperking van het recht op privacy en vrije meningsuiting.

Ik kan er ook nog aan toevoegen : de verrechtsing in Europa, vanuit een slecht begrepen onveiligheidsgevoel bij de bevolking en vanuit een groeiende frustratie over het gebrek aan medezeggenschap over de beslissingen die ons dagelijks leven beïnvloeden.

De mensen willen dat er opnieuw naar hen geluisterd wordt. Nochtans blijven België en de Europese Unie in de boosheid volharden. Tal van organisaties van het middenveld drongen enkele weken geleden aan op meer transparantie en een publiek debat over de levensbelangrijke dossiers, waarover de Europese Unie en de WTO nu onderhandelen : de privatisering van de openbare diensten zoals watervoorziening, gezondheidszorg, onderwijs, openbaar vervoer, cultuur, energie. In de plaats daarvan reageert de Europese Commissie met nog meer geheimhouding.

Wij zijn ervan overtuigd dat de strijd tegen de armoede en oorlogen in de wereld, de beste manier is om een duurzame veiligheid te garanderen. Dit is het grote sociaal project voor de komende jaren.